

Warszawa, dnia 18 października 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 3/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: SSO Ludmiła Tułaczko

Sędziowie: SO Remigiusz Pawłowski

SR del. Justyna Dołhy (spr.)

protokolant: sekr. sądowy Anna Nierubiec

przy udziale prokuratora Teresy Pakieły

po rozpoznaniu dnia 15 października 2018 r.

sprawy

M. A. syna M. i K. urodzonego (...) w O.

oskarżonego o przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 289 § 3 k.k., z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 289 § 2 k.k., z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 289 § 1 k.k., z art. 280 § 1 k.k., z art. 279 § 1 k.k.

M. K. syna J. i A. urodzonego (...) w O.

oskarżonego o przestępstwa z art. 289 § 3 k.k., z art. 289 § 2 k.k., z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 280 § 1 k.k.

M. C. syna S. i M. urodzonego (...) w O.

oskarżonego o przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. i art. 278 § 1 k.k.

Ł. K. syna M. i J. urodzonego (...) w O.

oskarżonego o przestępstwo z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

A. K. (1) syna M. i J. urodzonego (...) w O.

oskarżonego o przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 280 § 1 k.k., z art. 289 § 1 k.k., z art. 279 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżyciela publicznego, oskarżyciela posiłkowego i obrońców oskarżonych M. A. i Ł. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 8 maja 2017 r. sygn. akt II K 194/11

przyjmując za podstawę powołane przepisy w brzmieniu obowiązującym na czas popełnienia przestępstw

I. zmienia wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że:

- uchyła rozstrzygnięcia z pkt. XIV, XV, XVI, XXI, XXII, XXIII, XXVII, XXVIII, XXXVII, XXXVIII i XXXIX,
- zaostrza wymierzoną w pkt. I oskarżonemu **M. A.** karę i przy zastosowaniu art. 11 § 3 kk na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza oskarżonemu **M. A.** karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- zaostrza wymierzoną w pkt. II oskarżonemu **M. A.** karę i na podstawie art. 289 § 3 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza oskarżonemu **M. A.** karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu **M. A.** w pkt. 4 aktu oskarżenia, a przypisanego w pkt. IV wyroku ustala, że oskarżony M. A. w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K. oraz A. K. (1), dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B., który kwalifikuje jako występki z art. 289 § 2 kk,
- zaostrza wymierzoną w pkt. X oskarżonemu **M. A.** karę i na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- zaostrza wymierzoną w pkt. XI oskarżonemu **M. A.** karę, przy czym ustala, że oskarżony czynu zarzucanego mu w pkt. 7 aktu oskarżenia dopuścił się w dniu 24 listopada 2006 r., i na podstawie art. 289 § 1 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza oskarżonemu **M. A.** karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- zaostrza wymierzoną w pkt. XIII oskarżonemu **M. A.** karę i na podstawie art. 278 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza oskarżonemu **M. A.** karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 86 § 1 i 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk łączy orzeczone wobec oskarżonego **M. A.** kary pozbawienia wolności i grzywny i jako karę łączną wymierza mu karę 5 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 600 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- zaostrza wymierzoną w pkt. XVIII oskarżonemu **M. K.** karę i na podstawie art. 289 § 3 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza oskarżonemu **M. K.** karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu **M. K.** w pkt. 17 aktu oskarżenia, a przypisanego w pkt. XIX wyroku ustala, że oskarżony M. K. w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. A. oraz A. K. (1), dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B. i czyn ten kwalifikuje jako występki z art. 289 § 2 kk oraz zaostrza wymierzoną w pkt. XIX oskarżonemu **M. K.** karę i na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 86 § 1 i 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk łączy orzeczone wobec oskarżonego **M. K.** kary pozbawienia wolności i grzywny i jako karę łączną wymierza mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,

- zaostrza wymierzoną w pkt. XXVI oskarżonemu **M. C.** karę pozbawienia wolności i grzywny do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- uchyla rozstrzygnięcie z pkt. XXXIII i w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu **A. K. (1)** w pkt. 24 aktu oskarżenia uznaje oskarżonego A. K. (1) za winnego tego, że w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K. oraz M. A., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B., czyn ten kwalifikuje jako występki z art. 289 § 2 kk i za to na podstawie art. 289 § 2 kk skazuje go oraz uchyla rozstrzygnięcie w zakresie wymiaru kary z pkt. XXXVI i ustalając, że czynów tych oskarżony **A. K. (1)** dopuścił się działając w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 kk, na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- zaostrza wymierzoną w pkt. XXXV oskarżonemu **A. K. (1)** karę i na podstawie art. 289 § 1 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 86 § 1 i 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk łączy orzeczone wobec oskarżonego **A. K. (1)** kary pozbawienia wolności i grzywny i jako karę łączną wymierza mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- uchyla rozstrzygnięcia z pkt. XVII ppkt b) i c) oraz pkt. XXIX ppkt a) i b) i na podstawie art. 46 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk orzeka wobec oskarżonych **M. A.** i **M. C.** obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości poprzez zapłatę solidarnie: na rzecz M. T. kwoty 21.600 zł oraz na rzecz H. S. (1) kwoty 1800 zł,
- w pkt. XL zasądza od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego J. U. w miejsce kwoty 756 zł kwotę 840 zł,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Otwocku:

- na rzecz adwokata H. K., adwokata A. K. (2), adwokata I. N. kwoty po 516,60 zł obejmujące wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonych M. C., A. K. (1) i Ł. K. w instancji odwoławczej oraz podatek VAT;
- na rzecz radcy prawnego J. U. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonego M. A. w instancji odwoławczej oraz podatek VAT oraz kwotę 52,99 zł obejmującą zwrot wydatków;
- na rzecz adw. M. P. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną oskarżycielowi posiłkowemu M. T. z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT;

IV. zwalnia oskarżonych M. A., M. K., M. C. i A. K. (1) od uiszczenia kosztów sądowych w sprawie zaś oskarżonego Ł. K. od uiszczenia kosztów sądowych w II instancji, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

SSO Remigiusz Pawłowski SSO Ludmiła Tułaczko SSR del. Justyna Dołhy

Sygn. akt VI Ka 3/18

UZASADNIENIE

Z wniesionych w niniejszej sprawie czterech środków odwoławczych za słuszne należało uznać apelacje prokuratora oraz oskarżyciela posiłkowego. Z kolei apelacja obrońcy oskarżonego M. A. okazała się w części zasadna zaś apelację oskarżonego Ł. K. należało uznać za niezasługującą na uwzględnienie jako zupełnie niezasadną.

Rozpatrując niniejszą sprawę przez pryzmat zarzutów postawionych w apelacji oskarżyciela publicznego Sąd Okręgowy w pełni podzielił zarzut oparty na art. 438 pkt 4 kpk, a dotyczący orzeczenia przez Sąd I instancji wobec oskarżonych M. A., M. K., M. C. i A. K. (1) kar rażąco niewspółmiernych na skutek błędnej oceny stopnia winy i społecznej szkodliwości czynów oraz okoliczności ich popełnienia jak i osobowości oskarżonych oraz celów jakie kara ma spełniać. Z kolei zarzut sformułowany w pkt. II apelacji i wywody go dotyczące należy ocenić jako nieprofesjonalny, a jedynie oparty na emocjach i tym samym niesłuszny.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary wywiedziony na podstawie art. 438 pkt 4 kpk jest zasadny wtedy, gdy kara wprawdzie mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, ale nie uwzględnia w sposób właściwy okoliczności dotyczących sądowego ich wymiaru określonych w art. 53–56 kk. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury rażąca niewspółmierność kary występuje wtedy, gdy kara orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych. Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą, czyli zasłużoną (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2017 II KK 156/17).

Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k., zachodzić może tylko wówczas, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1973 r. OSNPG 1974, z. 3-4, poz. 51).

Zarzut rażącej niewspółmierności kary może być zasadny tylko wtedy, gdy jego autor wskaże na nowe okoliczności, które są istotne dla wymiaru kary, a nie zostały ustalone przez Sąd I instancji, względnie wykaże, że okoliczności prawidłowo ustalone mają takie znaczenie i ciężar gatunkowy, których orzeczona kara nie uwzględnia w stopniu dostatecznym.

W niniejszej sprawie Sąd I instancji w pisemnych motywach wyroku ograniczył się jedynie do przytoczenia kodeksowych dyrektyw wymiaru kary z art. 53 § 1 i 2 kk, ale w ogóle nie odniósł ich szczegółowo do realiów niniejszej sprawy. Ponadto Sąd Rejonowy ustalił okoliczności łagodzące i obciążające, ale nie nadał im właściwego znaczenia. Przede wszystkim nie wykazał, aby okoliczności łagodzące i obciążające równoważyły się, bądź przeważały nad istniejącymi okolicznościami obciążającymi.

Odnosnie oskarżonego M. A. należy stwierdzić, że przypisano mu 14 przestępstw, w tym trzy z art. 289 § 1 kk, osiem z art. 289 § 2 kk oraz po jednym kwalifikowanym z art. 289 § 3 kk, z art. 278 § 1 kk i z art. 280 § 1 kk popełnionych w okresie od 30 kwietnia 2006 r. do 10 lutego 2007 r. Na skutek przestępczej działalności oskarżonego cztery samochody zostały doszczętnie zniszczone poprzez ich spalenie, a cztery zostały zniszczone i porzucone. Żaden z pokrzywdzonych, dla których pojazdy te były niekiedy jedynymi środkami transportu, na które było ich stać, do dnia dzisiejszego nie uzyskał rekompensaty finansowej. M. A. popełnił przypisane mu przestępstwa w zamiarze bezpośrednim, notorycznie godząc w cudzą własność, dopuszczając się ich tylko i wyłącznie w celu zaspokojenia swoich bezmyślnych, a wręcz należy stwierdzić prymitywnych chęci zabawy cudzym kosztem. Oskarżony M. A. karany był przed jak i po popełnieniu przypisanych mu przestępstw czterokrotnie za czyny kwalifikowane z art. 288 § 1 kk, z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 1 kk, z art. 158 § 1 kk, z art. 190 § 1 kk i z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk. Powyższe okoliczności obciążające wskazują na wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu przestępstw i wysoki stopień winy. Jedyną istotną okolicznością przemawiającą na korzyść oskarżonego jest fakt przyznania się do ich popełnienia i złożenia szczerych i jednoznacznych wyjaśnień, na podstawie których można było ustalić stan faktyczny niniejszej sprawy i pociągnąć do odpowiedzialności pozostałych sprawców. Nie jest to jednak okoliczność przemawiająca za tak łagodnym potraktowaniem oskarżonego jak to zrobił Sąd I instancji. Następnie należy zauważyć, że okoliczność, iż przestępstwa zostały popełnione przed dziesięciu laty miałyby istotne znaczenie wtedy, gdyby oskarżony ograniczył się tylko do nich, tymczasem uprzednia wielokrotna karalność oskarżonego wskazuje na jego znaczną demoralizację.

Na kanwie znacznego upływu czasu od popełnienia przestępstw do daty wyrokowania Sąd I instancji za dużą rangę jako okoliczności łagodzącej przypisał opinii o M. A. z Zakładu Karnego. Należy bowiem zauważyć, że opinia ta jest tylko poprawna.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, przede wszystkim należy zauważyć, że kary jednostkowe wymierzone oskarżonemu M. A. za poszczególne przestępstwa są niespójne. Otóż za przestępstwo z pkt. 1 aktu oskarżenia z art. 289 § 2 kk w zb. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk Sąd I instancji wymierzył M. A. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (podczas, gdy za to samo przestępstwo wymierzył Ł. K., który również przyznał się do jego popełnienia karę roku pozbawienia wolności i grzywnę), za przestępstwo z pkt. 2 aktu oskarżenia z art. 289 § 3 kk karę roku pozbawienia wolności zaś za siedem przestępstw z pkt. 3, 4, 9, 10, 11, 12, i 13 aktu oskarżenia z art. 289 § 2 kk popełnionych w warunkach ciągu przestępstw – tylko karę roku pozbawienia wolności, przy czym należy zauważyć, że oskarżony spośród zabranych siedmiu pojazdów cztery z nich zniszczył doszczętnie poprzez ich spalenie, a jeden z tych pojazdów był wartości 22.000 zł. Za kolejne przestępstwa z pkt. 7, 8 i 14 aktu oskarżenia z art. 289 § 1 kk popełnione w warunkach ciągu przestępstw Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, ale już za przestępstwo z pkt. 6 aktu oskarżenia z art. 278 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk karę aż roku pozbawienia wolności. Niezasadne jest również, jak i z pisemnych motywów wyroku nie wynika czym kierował się Sąd I instancji wymierzając tylko za przestępstwo z pkt. 5 aktu oskarżenia z art. 280 § 1 kk obok kary pozbawienia wolności również grzywnę i dlatego nie wymierzył jej także za inne przypisane przestępstwa.

Z kolei kara łączna ukształtowana w wyroku z dnia 8 maja 2017 r. i niczym nieuzasadniona zastosowana zasada absorpcji w jej wymiarze spowodowałyby, że oskarżony M. A. pozostawałby praktycznie bezkarny za pozostałe trzynaście czynów. Przestępstwa przypisane oskarżonemu były ze sobą powiązane wprawdzie przedmiotowo, niemniej jednak zostały popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych w okresie dziesięciu miesięcy. Nieuzasadnionym dobrodziejstwem byłoby zatem w takiej sytuacji zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej.

Odnosnie oskarżonego M. K. należy stwierdzić, że przypisano mu 4 przestępstwa, w tym dwa z art. 289 § 2 kk oraz po jednym kwalifikowanym z art. 289 § 3 kk i z art. 280 § 1 kk popełnione w okresie od 28 lipca 2006 r. do 5 sierpnia 2006 r. Na skutek przestępczej działalności oskarżonego dwa samochody zostały doszczętnie zniszczone poprzez ich spalenie, a jeden uszkodzony. Żaden z pokrzywdzonych, dla których pojazdy te były niekiedy jedynymi środkami transportu, na które było ich stać, do dnia dzisiejszego nie uzyskał rekompensaty finansowej. M. K. popełnił przypisane mu przestępstwa w zamiarze bezpośrednim, notorycznie godząc w cudzą własność, dopuszczając się ich tylko i wyłącznie w celu zaspokojenia swojej bezmyślnej chęci zabawy cudzym kosztem. Oskarżony M. K. karany był wielokrotnie zarówno przed popełnieniem przypisanych mu przestępstw jak i po ich dokonaniu za przestępstwo z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, z art. 279 § 1 kk, z art. 226 § 1 kk, z art. 280 § 1 kk, art. 158 § 1 kk i z art. 288 § 1 kk. Powyższe okoliczności obciążające wskazują na wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu przestępstw i wysoki stopień winy. Jedyną istotną okolicznością przemawiającą na korzyść oskarżonego jest pozytywny wynik wywiadu środowiskowego kuratora. Nie jest to jednak okoliczność przemawiająca za tak łagodnym potraktowaniem oskarżonego jak to zrobił Sąd I instancji. Następnie należy zauważyć, że okoliczność, iż przestępstwa zostały popełnione przed dziesięciu laty miałyby istotne znaczenie wtedy, gdyby oskarżony ograniczył się tylko do nich, tymczasem uprzednia i następcza wielokrotna karalność oskarżonego wskazuje na jego znaczną demoralizację. Dodatkowo należy stwierdzić, że na skutek przestępczej działalności oskarżonego kary pozbawienia wolności orzekane pierwotnie z warunkowym zawieszeniem ich wykonania były sukcesywnie zarządzane.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, przede wszystkim należy zauważyć, że kary jednostkowe wymierzone oskarżonemu M. K. za poszczególne przestępstwa są niespójne. Otóż za przestępstwo z pkt. 15 aktu oskarżenia z art. 289 § 3 kk Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu karę roku pozbawienia wolności, zaś za przestępstwa z pkt. 16 i 17 aktu oskarżenia z art. 289 § 2 kk popełnione w warunkach ciągu przestępstw – tylko karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym należy zauważyć, że oskarżony dwa zabrane pojazdy zniszczył doszczętnie poprzez ich spalenie. Niezasadne jest również, jak i z pisemnych motywów wyroku nie wynika czym kierował się Sąd I instancji wymierzając

tylko za przestępstwo z pkt. 18 aktu oskarżenia z art. 280 § 1 kk obok kary pozbawienia wolności również grzywnę i dlatego nie wymierzył jej także za inne przypisane przestępstwa.

Z kolei kara łączna ukształtowana w wyroku i niczym nieuzasadniona zastosowana zasada absorpcji w jej wymiarze spowodowałaby, że oskarżony M. K. pozostawałby praktycznie bezkarny za pozostałe trzy czyny. Przestępstwa przypisane oskarżonemu były ze sobą powiązane wprawdzie przedmiotowo, niemniej jednak zostały popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych. Nieuzasadnionym dobrodziejstwem byłoby zatem w takiej sytuacji zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej.

Przechodząc kolejno do oskarżonego M. C. należy stwierdzić, że przypisano mu 4 przestępstwa kwalifikowane z art. 289 § 2 kk popełnione w okresie od 22 stycznia 2007 r. do 4 lutego 2007 r. Na skutek przestępczej działalności oskarżonego dwa spośród czterech zabranych samochodów zostały doszczętnie zniszczone poprzez ich spalanie, a jeden został uszkodzony. Jeden ze spalonych samochodów był wartości 22.000 zł. Żaden z pokrzywdzonych, dla których pojazdy te były niekiedy jedynymi środkami transportu, na które było ich stać, do dnia dzisiejszego nie uzyskał rekompensaty finansowej. M. C. popełnił przypisane mu przestępstwa w zamiarze bezpośrednim, notorycznie godząc w cudzą własność, dopuszczając się ich tylko i wyłącznie w celu zaspokojenia swojej bezmyślnej chęci zabawy cudzym kosztem. Oskarżony M. C. karany był wielokrotnie zarówno przed popełnieniem przypisanych mu przestępstw jak i po ich dokonaniu. Wobec oskarżonego zapadło siedem wyroków skazujących za czyny kwalifikowane z art. 278 § 1 kk, z art. 158 § 1 kk, z art. 226 § 1 kk, art. 280 § 1 kk, art. 178a § 1 kk i art. 244 kk, przy czym ostatni wyrok datowany jest na 16 maja 2016 r. Powyższe okoliczności obciążające wskazują na wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu przestępstw i wysoki stopień winy. Jedyną istotną okolicznością przemawiającą na korzyść oskarżonego jest pozytywny wynik wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora. Nie jest to jednak okoliczność przemawiająca za tak łagodnym potraktowaniem oskarżonego jak to zrobił Sąd I instancji. Następnie należy zauważyć, że okoliczność, iż przestępstwa zostały popełnione przed dziesięciu laty miałyby istotne znaczenie wtedy, gdyby oskarżony ograniczył się tylko do nich, tymczasem uprzednia wielokrotna karalność oskarżonego wskazuje na jego znaczną demoralizację. Dodatkowo należy stwierdzić, że na skutek przestępczej działalności oskarżonego kary pozbawienia wolności orzekane pierwotnie z warunkowym zawieszeniem ich wykonania były sukcesywnie zarządzane.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, przede wszystkim należy zauważyć, że kara wymierzona oskarżonemu M. C. za przestępstwa pozostające w warunkach ciągu przestępstw jest niespójna z karami orzeczonymi wobec pozostałych oskarżonych. Otóż za cztery przestępstwa z art. 289 § 2 kk Sąd I instancji wymierzył M. C. karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł, przy czym należy zauważyć, że oskarżony spośród zabranych czterech pojazdów dwa z nich zniszczył doszczętnie poprzez ich spalanie, a jeden z tych pojazdów był wartości 22.000 zł. Niezasadne jest również, jak i z pisemnych motywów wyroku nie wynika czym kierował się Sąd I instancji wymierzając tylko temu oskarżonemu za przestępstwa z art. 289 § 2 kk obok kary pozbawienia wolności również grzywnę i dlatego nie wymierzył jej także innym oskarżonym.

Odnośnie ostatniego oskarżonego, którego dotyczyła apelacja na niekorzyść prokuratora tj. A. K. (1) należy stwierdzić, że przypisano mu 4 przestępstwa, w tym dwa z art. 289 § 2 kk oraz po jednym kwalifikowanym z art. 289 § 1 kk i z art. 280 § 1 kk popełnione w okresie od 23 lipca 2006 r. do 22 grudnia 2006 r. Na skutek przestępczej działalności oskarżonego jeden samochód został doszczętnie zniszczony poprzez spalanie. Żaden z pokrzywdzonych, dla których pojazdy te były niekiedy jedynymi środkami transportu, na które było ich stać, do dnia dzisiejszego nie uzyskał rekompensaty finansowej. A. K. (1) tak jak i pozostali oskarżeni popełnił przypisane mu przestępstwa w zamiarze bezpośrednim, notorycznie godząc w cudzą własność, dopuszczając się ich tylko i wyłącznie w celu zaspokojenia swojej bezmyślnej chęci zabawy cudzym kosztem. Oskarżony A. K. (1) karany był po popełnieniu przypisanych mu przestępstw czterokrotnie za czyny kwalifikowane z art. 279 § 1 kk oraz z art. 178a § 1 kk. Powyższe okoliczności obciążające wskazują na wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu przestępstw i wysoki stopień winy. W ocenie Sądu Okręgowego w stosunku do tego oskarżonego brak jest jakichkolwiek istotnych okoliczności łagodzących poza w miarę pozytywną opinią z Zakładu Karnego, której jednak Sąd Rejonowy przypisał zbyt dużą rangę. Następnie należy zauważyć, że okoliczność, iż przestępstwa zostały popełnione przed dziesięciu laty miałyby istotne znaczenie wtedy, gdyby oskarżony ograniczył się tylko do nich, tymczasem następcza wielokrotna

karalność oskarżonego wskazuje na jego znaczną demoralizację. Co więcej, dodatkowo należy stwierdzić, że na skutek przestępczej działalności oskarżonego kary pozbawienia wolności orzekane pierwotnie z warunkowym zawieszeniem ich wykonania były sukcesywnie zarządzane.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, przede wszystkim należy zauważyć, że kary jednostkowe wymierzone oskarżonemu A. K. (1) za poszczególne przestępstwa są niespójne z karami orzeczonymi wobec pozostałych oskarżonych. Niezasadne jest bowiem, jak i z pisemnych motywów wyroku nie wynika czym kierował się Sąd I instancji wymierzając tylko za przestępstwo z art. 280 § 1 kk obok kary pozbawienia wolności również grzywnę i dlatego nie wymierzył jej także za inne przypisane przestępstwa, choć np. oskarżonemu M. C. wymierzył tę karę na podstawie art. 289 § 4 kk.

Z kolei kara łączna ukształtowana w wyroku z dnia 8 maja 2017 r. i niczym nieuzasadniona zastosowana zasada absorpcji w jej wymiarze spowodowałaby, że oskarżony A. K. (1) pozostawałby praktycznie bezkarny za pozostałe trzy czyny. Przestępstwa przypisane oskarżonemu były ze sobą powiązane wprawdzie przedmiotowo, niemniej jednak zostały popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych. Nieuzasadnionym dobrodziejstwem byłoby zatem w takiej sytuacji zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej.

Mając na uwadze powyższe, w pełni należało podzielić stanowisko oskarżyciela publicznego, iż orzeczenie wobec oskarżonych M. A., M. K., M. C. i A. K. (1) przez Sąd Rejonowy kar jednostkowych jak i kar łącznych w wysokości wskazanej w zaskarżonym orzeczeniu, których wykonanie dodatkowo warunkowo zawieszono, należy ocenić jako orzeczenie kar niewspółmiernie łagodnych w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk. Jednocześnie stwierdzić należy, że proponowane we wnioskach zawartych w apelacji oskarżyciela publicznego kary nie były w całości do zaakceptowania, ponieważ wobec oskarżonego M. A. nie uwzględniały istotnej okoliczności łagodzącej jaką było szczere i dobrowolne przyznanie się do popełnionych czynów oraz w miarę pozytywna opinia z Zakładu Karnego, a w stosunku do oskarżonych M. K. – pozytywnego wyniku wywiadu środowiskowego zaś wobec A. K. (1) – w miarę pozytywnej opinii z Zakładu Karnego.

W niniejszej sprawie zachodziła również konieczność zmiany przez Sąd Okręgowy opisu czynów zarzuconych oskarżonym M. A., M. K. oraz A. K. (1) odpowiednio w pkt. 4, 17 i 24 aktu oskarżenia oraz ich kwalifikacji. Otóż oskarżonym tym zarzucono, że w dniu 28 sierpnia 2006 r. w K., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu dokonali zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł wraz ze znajdującymi się w jego wnętrzu dokumentami w postaci dowodu rejestracyjnego wyżej wymienionego pojazdu, dowodu osobistego, prawa jazdy, książeczki wojskowej, paszportu, legitymacji emeryta oraz licencji na wykonywanie zawodu taksówkarza – dotyczącymi T. B., a następnie pojazd porzucili w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B.. Tak opisany czyn został przez Sąd I instancji przypisany i zakwalifikowany wobec M. A. jako występki tylko z art. 289 § 2 kk, wobec M. K. jako występki z art. 289 § 2 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk (dodatkowo błędnie ujęty w ciąg przestępstw z czynem z pkt. 16 aktu oskarżenia z art. 289 § 2 kk, pomimo odmiennej kwalifikacji prawnej), a wobec A. K. (1) jako występki z art. 289 § 2 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Po pierwsze należy zauważyć, że z jednoznacznych zeznań T. B. wynika, iż zaboru pojazdu dokonano w dniu 23 lipca 2006 r., nie zaś w dniu 28 sierpnia 2006 r. Po drugie zaś stwierdzić trzeba, że czyn z art. 275 § 1 kk penalizuje zachowanie polegające na kradzieży, przywłaszczeniu dokumentu stwierdzającego tożsamość innej osoby lub posługiwaniu się takim dokumentem. Tymczasem z opisu czynu przypisanego tym oskarżonym wynika, że mieli dokonać zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu wraz ze znajdującymi się w nim dokumentami, nie zaś ich kradzieży. Znamię w postaci kradzieży dokumentów nie jest tożsame ze znamieniem zaboru w celu krótkotrwałego użycia. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny i judykatury opis czynu, o którym mowa w art. 413 § 2 pkt 1 kpk, może być dokonany w języku ogólnym, a niekoniecznie w języku ściśle prawniczym, istotne jest tylko, aby odpowiadał pełnemu zespołowi znamion przewidzianych w przepisie określającym dany typ czynu zabronionego. Niekiedy w opisie czynu brak jest sformułowania wiernie przytaczającego określone znamię danego czynu, jednak analiza tego opisu prowadzi do wniosku, że chociaż wprost nie wyrażone, wspomniane znamię w opisie jest zawarte

(np. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 8 maja 2018 r. II KK 29/18). W niniejszej sprawie nie można uznać, iż opis czynu nie pozostawia wątpliwości co do wyczerpania znamion przestępstwa z art. 275 § 1 kk. Niemożliwe było również zakwalifikowanie tego czynu z art. 276 kk ponieważ z materiału dowodowego chociażby w postaci zeznań pokrzywdzonego czy wyjaśnień M. A. nie wynika, aby oskarżeni mieli świadomość co do obecności w samochodzie przedmiotowych dokumentów i dokonali ich celowego zniszczenia.

Z uwagi na powyższe oraz brak postawionego w środkach odwoławczych zarzutu braku, Sąd Okręgowy wyeliminował z opisu czynu kwestię przestępstwa z art. 275 § 1 kk uznając, że oskarżeni M. A., M. K. i A. K. (1) w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu dokonali zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucili pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B., kwalifikując go jako występki z art. 289 § 2 kk.

Mając na uwadze dyrektywy wymiaru kary przewidziane w art. 53 kk oraz wskazane wyżej okoliczności istotne dla wymiaru kary, ich znaczenie i ciężar gatunkowy Sąd Okręgowy zaostrzył wymierzone oskarżonym, których dotyczyła apelacja oskarżyciela publicznego, kary w następujący sposób.

W stosunku do M. A.:

- wymierzoną w pkt. I wyroku oskarżonemu M. A. karę i przy zastosowaniu art. 11 § 3 kk na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu M. A. karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynu z pkt. 1 aktu oskarżenia),
- wymierzoną w pkt. II wyroku oskarżonemu M. A. karę i na podstawie art. 289 § 3 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu M. A. karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynu z pkt. 2 aktu oskarżenia),
- wymierzoną w pkt. X wyroku oskarżonemu M. A. karę i na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynów z pkt. 3, 9, 10, 11, 12, 13 aktu oskarżenia prawidłowo zakwalifikowanych przez Sąd I instancji w pkt. III, V, VI, VII, VIII i IX wyroku jako występki z art. 289 § 2 kk oraz z uwzględnieniem zmiany dokonanej przez Sąd odwoławczy co do czynu z pkt. 4 aktu oskarżenia, a przypisanego w pkt. IV wyroku z ustaleniem, że oskarżony M. A. w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K. oraz A. K. (1), dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B., kwalifikowanego jako występki z art. 289 § 2 kk – popełnionych w warunkach ciągu przestępstw)
- wymierzoną w pkt. XI wyroku oskarżonemu M. A. karę, przy czym ustalił, że oskarżony czynu zarzucanego mu w pkt. 7 aktu oskarżenia dopuścił się w dniu 24 listopada 2006 r. (prawidłowa data popełnienia przestępstwa), i na podstawie art. 289 § 1 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu M. A. karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynów z pkt. 7, 8 i 14 aktu oskarżenia popełnionych w warunkach ciągu przestępstw),
- wymierzoną w pkt. XIII wyroku oskarżonemu M. A. karę i na podstawie art. 278 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu M. A. karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynu z pkt. 6 aktu oskarżenia).

Odnośnie występku przypisanego oskarżonemu w pkt. XII wyroku, a zakwalifikowanego z art. 280 § 1 kk Sąd Okręgowy uznał, iż wymierzona kara w pełni odzwierciedla wskazane wyżej okoliczności stanowiące podstawę zastosowania dyrektyw wymiaru kary i w tym zakresie nie zmieniał wyroku Sądu Rejonowego.

Na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 86 § 1 i 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk Sąd odwoławczy połączył orzeczone wobec oskarżonego M. A. kary pozbawienia wolności i grzywny i jako karę łączną wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 600 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł.

W stosunku do M. K.:

- wymierzoną w pkt. XVIII wyroku oskarżonemu M. K. karę i na podstawie art. 289 § 3 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu M. K. karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynu z pkt. 15 aktu oskarżenia)
- w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu M. K. w pkt. 17 aktu oskarżenia, a przypisanego w pkt. XIX wyroku Sąd Okręgowy ustalił, że oskarżony M. K. w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. A. oraz A. K. (1), dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B. i czyn ten zakwalifikował jako występki z art. 289 § 2 kk oraz zastrzył wymierzoną w pkt. XIX oskarżonemu M. K. karę i na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynów z pkt. 16 i 17 aktu oskarżenia, które zakwalifikowane z art. 289 § 2 kk zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw).

Odnosnie występkę przypisanego oskarżonemu w pkt. XX wyroku, a zakwalifikowanego z art. 280 § 1 kk Sąd Okręgowy uznał, iż wymierzona kara w pełni odzwierciedla wskazane wyżej okoliczności stanowiące podstawę zastosowania dyrektyw wymiaru kary i w tym zakresie nie zmieniał wyroku Sądu Rejonowego.

Na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 86 § 1 i 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk Sąd Okręgowy połączył orzeczone wobec oskarżonego M. K. kary pozbawienia wolności i grzywny i jako karę łączną wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł.

Odnosnie oskarżonego M. C.:

- wymierzoną w pkt. XXVI wyroku oskarżonemu M. C. karę pozbawienia wolności i grzywny do 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynów z pkt. 19, 20, 21 i 22 aktu oskarżenia prawidłowo zakwalifikowanych przez Sąd Rejonowy jako występki z art. 289 § 2 kk popełnionych w warunkach ciągu przestępstw).

Odnosnie oskarżonego A. K. (1):

- uchylił rozstrzygnięcie z pkt. XXXIII i w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu A. K. (1) w pkt. 24 aktu oskarżenia uznał oskarżonego A. K. (1) za winnego tego, że w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K. oraz M. A., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T. B., czyn ten kwalifikuje jako występki z art. 289 § 2 kk i za to na podstawie art. 289 § 2 kk skazał go oraz uchylił rozstrzygnięcie w zakresie wymiaru kary z pkt. XXXVI i ustalając, że czynów tych oskarżony A. K. (1) dopuścił się działając w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 kk, na podstawie art. 289 § 2 i 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynów z pkt. 24 i 27 aktu oskarżenia, które zakwalifikowane jako występki z art. 289 § 2 kk oskarżony popełnił w warunkach ciągu przestępstw),
- wymierzoną w pkt. XXXV wyroku oskarżonemu A. K. (1) karę i na podstawie art. 289 § 1 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł (dotyczy czynu z pkt. 26 aktu oskarżenia).

Odnosnie występkę przypisanego oskarżonemu w pkt. XXXIV wyroku, a zakwalifikowanego z art. 280 § 1 kk Sąd Okręgowy uznał, iż wymierzona kara w pełni odzwierciedla wskazane wyżej okoliczności stanowiące podstawę zastosowania dyrektyw wymiaru kary i w tym zakresie nie zmieniał wyroku Sądu Rejonowego.

Na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 86 § 1 i 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk Sąd Okręgowy połączył orzeczone wobec oskarżonego A. K. (1) kary pozbawienia wolności i grzywny i jako karę łączną wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł.

Przy wymiarze kar łącznych wobec wszystkich czterech oskarżonych, Sąd Okręgowy zastosował zasadę częściowej absorpcji uznając, że przemawia za tym zbieżność czasowa czynów oraz fakt, że były to czyny godzące w te same dobra prawnie chronione. Przeciwno zastosowaniu zasady pełnej absorpcji przemawiał fakt, że oskarżeni swoim zachowaniem godzili w dobra różnych osób.

Przechodząc do apelacji wywiedzionej przez oskarżyciela posiłkowego M. T. należało uznać, że zasługiwała ona w całości na uwzględnienie. Należy w pełni podzielić stanowisko skarżącego poparte stanowiskiem judykatury przytoczonym przez niego w apelacji. Przede wszystkim w niniejszej sprawie należy podkreślić, że zmarły ojciec M. T., w którego prawa oskarżyciela posiłkowego skarżący wstąpił - K. T., od początku domagał się nałożenia na sprawców obowiązku naprawienia szkody na jego rzecz – solidarnie (vide pismo z k. 1847-1848 tom X). M. T. podtrzymał wniosek o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w ustalonej już wtedy na podstawie opinii biegłego kwocie 22.000 zł (k. 2388 tom XII). Tymczasem Sąd Rejonowy zasądził od każdego z dwóch oskarżonych tj. M. A. i M. C. obowiązek naprawienia szkody w częściach równych po 11.800 zł odliczając od ustalonej na podstawie opinii biegłego wartości pojazdu kwotę 400 zł odzyskaną przez pokrzywdzonego za sprzedaż wraku spalonego auta. Jakkolwiek odliczenie kwoty 400 zł od ustalonej wartości zniszczonego samochodu (22.000 zł) jest całkowicie zasadne, ponieważ naprawienie szkody nie może prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia się pokrzywdzonego, czego i sam skarżący nie kwestionował, tak nie sposób uznać rozstrzygnięcia Sądu I instancji dokonanego w oparciu o art. 46 § 1 kk za prawidłowe.

Przyznać należy rację oskarżycielowi posiłkowemu, że obowiązek naprawienia szkody nakładany w trybie art. 46 § 1 kk ma ułatwić pokrzywdzonemu odzyskanie rekompensaty. Istota odpowiedzialności solidarnej, tzw. biernej, czyli odpowiedzialności solidarnej dłużników, mogącej wchodzić w grę w wypadku orzeczenia obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk, polega na tym, że zaspokojenie wierzyciela przez jednego z dłużników, zwalnia pozostałych. Orzeczenie omawianego środka karnego w postaci solidarnego obowiązku naprawienia szkody, i w konsekwencji, naprawienie szkody w całości przez jednego ze współsprawców, nie jest równoznaczne ze zwolnieniem pozostałych współsprawców od odpowiedzialności majątkowej za spowodowaną przestępstwem szkodę. Odpowiedzialność w tym zakresie reguluje art. 441 § 2 kc stanowiąc, że "ten, kto szkodę naprawił, może żądać od pozostałych zwrotu odpowiedniej części zależnie od okoliczności, a zwłaszcza od winy danej osoby oraz od stopnia, w jakim przyczyniła się do powstania szkody". Oczywiście jest, że orzeczenie omawianego środka karnego nie jest dopuszczalne tylko i wyłącznie w postaci solidarnego zobowiązania współsprawców do naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, w których bardziej uzasadnione będzie orzeczenie środka karnego przewidzianego w art. 46 § 1 kk np. w częściach równych lub pro rata parte. Skoro bowiem ustawa pozwala na orzekanie obowiązku naprawienia szkody "w całości albo w części", a więc w istocie uznaniowe, gdyż zależne od oceny okoliczności konkretnej sprawy, stosowanie omawianego środka karnego, to wybór sposobu obowiązku naprawienia szkody w wypadku współsprawstwa, w pełni zabezpieczającego w postępowaniu karnym interesy pokrzywdzonego, a zarazem uwzględniającego zasadę odpowiedzialności indywidualnej każdego ze współsprawców, należeć powinien w konkretnym wypadku do sądu – Uchwała SN IK z dnia 13 grudnia 2000 r. I KZP 40/00.

W niniejszej sprawie jednak oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu, brak jest przy tym jakichkolwiek okoliczności przemawiających za odstąpieniem od żądanego przez oskarżyciela posiłkowego solidarnego ukształtowania obowiązku naprawienia szkody na rzecz obciążenia ich w częściach równych. W szczególności Sąd Rejonowy nie wskazał w pisemnym uzasadnieniu dlaczego obciążył oskarżonych w częściach równych, a nie orzekł

obowiązku solidarnie zgodnie z żądaniem pokrzywdzonego. Oskarżyciel posiłkowy, który od początku domagał się solidarnego nałożenia obowiązku naprawienia szkody ma prawo wybierać przeciwko któremu ze współsprawców skieruje postępowanie egzekucyjne.

Rozpatrując niniejszą sprawę Sąd odwoławczy dostrzegł również konieczność zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie ukształtowania obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przez oskarżonych M. A. i M. C. na szkodę H. i H. S. (1). Wniosek o nałożenie takiego obowiązku złożyła H. S. (1) jako pokrzywdzona przestępstwem popełnionym przez wskazanych oskarżonych. Zgodnie z ustaleniami Sądu Rejonowego poczynionymi na podstawie zeznań zmarłego H. S. (2) wartość zniszczonego przez oskarżonych samochodu wynosiła 2.300 zł. Z kolei zgodnie z zeznaniami H. S. (1) ustalono, iż z powodu zniszczeń auta małżonkowie sprzedali je na części za co uzyskali 500 zł. Mając na uwadze powyższe, za błędne należy uznać orzeczenie przez Sąd I instancji obowiązku naprawienia szkody od wymienionych oskarżonych po 650 zł, ponieważ wartość szkody na dzień orzekania wynosiła 1800 zł. Kierując się zatem tym, aby orzeczenie było wewnętrznie spójne Sąd Okręgowy uznał za zasadne zmienić rozstrzygnięcie w tym zakresie nie tylko co do kwoty, ale również sposobu naprawienia szkody ustalając ją tak jak i w przypadku obowiązku na rzecz M. T. na obowiązek solidarnego jej naprawienia, kierując się powyżej już przedstawioną argumentacją. Pozostałe rozstrzygnięcie w zakresie art. 46 § 1 kk dotyczące pokrzywdzonych P. dotyczy już bowiem tylko czynu popełnionego samodzielnie przez M. A.. Nadmienić przy tym należy, że podstawą do zmiany rozstrzygnięcia w zakresie obowiązku naprawienia szkody na rzecz H. S. (1) był fakt wniesienia apelacji na niekorzyść oskarżonych przez oskarżyciela publicznego, a zgodnie z art. 447 § 2 kpk apelację co do kary uważa się za zwróconą przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok uchylając rozstrzygnięcia z pkt. XVII ppkt b) i c) oraz pkt. XXIX ppkt a) i b) i na podstawie art. 46 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk orzekł wobec oskarżonych M. A. i M. C. obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości poprzez zapłatę solidarnie: na rzecz M. T. kwoty 21.600 zł oraz na rzecz H. S. (1) kwoty 1800 zł.

Odnosząc się do zarzutów sformułowanych w apelacji wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego M. A. stwierdzić należy, że wbrew stanowisku skarżącego w świetle poczynionych wyżej rozważań zarzut rażącej surowości kary był zupełnie chybiony. Z uwagi na omówienie wyżej zasadności kary wymierzonej temu oskarżonemu i uwzględnienie apelacji wniesionej na niekorzyść M. A., nie jest konieczne czynienie tego ponownie. Za zasadny należało za to uznać zarzut błędu w ustaleniach faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji w zakresie wynagrodzenia przyznanego obrońcy z urzędu. Jak wynika z akt sprawy obrońca oskarżonego była obecna na sześciu terminach rozprawy tj. w dniach 9 września 2016 r., 9 listopada 2016 r., 16 grudnia 2016 r., 27 stycznia 2017 r., 8 marca 2017 r. i 28 kwietnia 2017 r., za co należy jej się wynagrodzenie w łącznej kwocie 840 zł powiększonej o podatek VAT (kwota 420 zł oraz 5 x 84 zł za każdy z pięciu kolejnych terminów).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zmienił wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że w pkt. XL zasądził od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego J. U. w miejsce kwoty 765 zł kwotę 840 zł.

Odnosząc się zaś do zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy oskarżonego Ł. K. stwierdzić należy, że wbrew stanowisku obrońcy, Sąd oceniając materiał dowodowy nie naruszył normy art. 7 kpk, art. 410 kpk, czy innych przepisów wskazanych w apelacji. Trzeba zarazem podkreślić, iż Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie w sposób wyczerpujący, dążąc do pełnego wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Stanowisko skarżącego sprowadza się w istocie rzeczy do polemiki z przeprowadzoną przez Sąd pierwszej instancji oceną dowodów i wyprowadzonymi na jej podstawie ustaleniami faktycznymi. Jak wielokrotnie podkreślano w doktrynie i orzecznictwie, przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 kpk wtedy, gdy: jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 kpk) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 kpk), stanowi wyraz rozważenia wszystkich tych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 kpk), jest wyczerpujące i logiczne - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 kpk). Akcentuje to szereg orzeczeń Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych

(por. wyrok SN z 3.09.1998 r. sygn. V KKN 104/98 – Prokuratura i Prawo rok 1999, nr 2, poz. 6; a także wyrok SA w Łodzi z 20.03.2002 r. sygn. II AKa 49/02 – Prokuratura i Prawo rok 2004, nr 6, poz. 29). Wszystkim tym wymogom Sąd I instancji sprostał.

Obrońca zakwestionował przede wszystkim ocenę dowodu z wyjaśnień M. A. dokonaną przez Sąd Rejonowy wywodząc, że są one jedynie pomówieniami pozostałych współoskarżonych niepopartymi żadnymi dowodami. Argumentacji zawartej w tym zakresie w apelacji nie można podzielić. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji w prawidłowy sposób ocenił wyjaśnienia M. A. złożone w toku śledztwa, które zostały finalnie potwierdzone na rozprawie przez niego. Depozycje tego oskarżonego są bowiem logiczne, spójne wewnętrznie, nie są nieprawdopodobne oraz są potwierdzone bezpośrednio i pośrednio przez inne przytoczone dowody uznane za wiarygodne. Należy też zauważyć i podkreślić, że M. A. nie miał żadnego interesu w składaniu wyjaśnień o tej określonej treści, bowiem w takim samym stopniu, a nawet jeszcze większym niż pozostałych oskarżonych w tym Ł. K., obciążał on w nich siebie, a więc spełniają wszelkie kryteria, o których mowa w powołanym w apelacji obrońcy oskarżonego Ł. K. stanowisku judykatury. Oceny wyjaśnień M. A. nie można dokonywać tylko w kontekście jednego czynu przypisanego oskarżonemu Ł. K., ale należy tę ocenę przeprowadzić kompleksowo, tak jak to uczynił Sąd Rejonowy, który trafnie uznał, że M. A. dokładnie opisał okoliczności wszystkich zdarzeń i podał w jakich konfiguracjach osobowych dopuszczał się przestępstw z pozostałymi oskarżonymi. Jego depozycje zostały potwierdzone poprzez ustalenie przez Sąd I instancji, iż w datach kiedy przestępstwa zostały popełnione oskarżeni M. K. i A. K. (1) nie przebywali w ośrodkach wychowawczych. Ustalenie to doprowadziło do logicznego wniosku, iż M. A. nie wymyśliłby wszystkich zdarzeń z udziałem pozostałych oskarżonych tak aby uniknąć sprzeczności, nie wiedział przecież w jakich datach i który z nich przebywał w miejscu zamieszkania. Ponadto podkreślić należy, że M. A. nie był pewien co do udziału innych osób w przypadku czynu zarzucanego mu w pkt. 6 aktu oskarżenia i wtedy również jasno wyjaśnił, że nie pamięta, czy dokonał go wspólnie z M. K., czy K., co potwierdza, że jego wyjaśnienia były szczerze i nie wskazywał w nich innych osób nie będąc pewnym ich udziału w danych czynie. Nie jest prawdą, że wyjaśnienia oskarżonego M. A. nie zostały potwierdzone przez inne dowody, brak jest bowiem wprawdzie postronnych naocznych świadków, jednak zeznania pokrzywdzonych i członków ich rodzin pokrywają się w zakresie okoliczności, w których dochodziło do zaboru pojazdów z wyjaśnieniami M. A.. Dodatkowo należy stwierdzić, że wyjaśnienia M. A. potwierdziła również opinia z przeprowadzonych badań biologicznych, z której wynika, że na puszcze po piwie, którą znaleziono w samochodzie V. (...) o nr rej. (...) (przestępstwo popełnione na szkodę R. K.) ujawniono DNA pochodzące od M. C., z którym to M. A. popełnił przestępstwo z art. 289 § 2 kk. Należy mieć również na względzie fakt, że sam Ł. K. przyznał się przed Sądem do popełnienia zarzucanego mu czynu i zasadnie Sąd I instancji uznał ten fakt za wiarygodny, jednak odmówił dania wiary twierdzeniom oskarżonego, iż dokonał tego czynu sam, ponieważ pozostawało to w sprzeczności z wyjaśnieniami M. A., który w przeciwieństwie do Ł. K. opisał szczegółowo przebieg zdarzenia, gdy tymczasem Ł. K. stwierdził, że nie pamięta szczegółów zdarzenia. Mając na uwadze powyższe, ocenę materiału dowodowego w zakresie sprawstwa Ł. K. dokonaną przez Sąd Rejonowy należy w pełni podzielić.

W uzasadnieniu apelacji obrońca zarzucił ponadto naruszenie przez Sąd Rejonowy treści art. 424 kpk w zakresie orzeczonej kary (vide strona 8 apelacji, k. 2748 akt), jednak trudno odnieść się do tego zarzutu ponieważ jego sformułowanie dotyczy prawdopodobnie innej sprawy, ponieważ odnosi się do nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez oskarżonego oraz zadośćuczynienia za krzywdę, a więc do kwestii w ogóle nie związanych z przestępstwem przypisanym oskarżonemu. Odnośnie tego zarzutu dodatkowo obrońca nie wskazuje żadnych konkretnych argumentów odnoszących się do niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe, nie dzieląc żadnego z zarzutów apelacyjnych, Sąd Okręgowy zaskarżony przez obrońcę oskarżonego Ł. K. wyrok utrzymał w tym zakresie w mocy stwierdzając ponadto, że nie jest on dotknięty innymi wadami, które powinny być brane pod uwagę przez sąd odwoławczy z urzędu.

Zgodnie z wnioskami obrońców z urzędu oskarżonych, Sąd zasądził od Skarbu Państwa na ich rzecz kwoty wynagrodzenia za obronę w instancji odwoławczej wraz z podatkiem od towarów i usług. Dodatkowo, zgodnie z uzasadnionym wnioskiem radcy prawnego J. U. zasądził kwotę 52,99 zł obejmującą zwrot wydatków za dojazd na rozprawę odwoławczą, przy czym nie uwzględnił wniosku obrońcy o powiększenie jej o kwotę podatku VAT, ponieważ

podwyższenie w zakresie tego podatku możliwe jest tylko odnośnie opłaty za czynności radcy prawnego za obronę z urzędu (vide § 2 ust. 3 stosowanego w niniejszej sprawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r.), ale nie dotyczy zwrotu wydatków.

Uwzględniając zaś sytuację materialną oskarżonych Sąd zwolnił M. A., M. K., M. C. i A. K. (1) od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w sprawie zaś oskarżonego Ł. K. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze wydatkami obciążając Skarb Państwa.

SSO Remigiusz Pawłowski SSO Ludmiła Tułaczko SSR del. Justyna Dołhy